

עברית: הבנה, הבעה ולשון

סמל שאלון: 11281

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב-√.
הנושאים שלא ייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב-X.

הבנת הנקרא והבעה בכתב	
סוגי הטקסטים	
√	• מאמרים עיוניים במבנים לוגיים-רטוריים שונים, כגון תיאור תופעה והצגת רעיון על היבטיו
√	• מאמרי עמדה ושכנוע
√	• טקסטים בלתי רציפים, כגון דיאגרמות, טבלאות ותרשימים
√	• טקסטים שימושיים
X	• ערכים אנציקלופדיים וויקיפדיים
X	• טקסטים בלתי מילוליים כגון קריקטורות ואיורים
ממדי הבנת הנקרא	
ייתכנו שאלות בכל ממדי ההבנה: איתור מידע, הבנה (פרשנות והיסק) והערכה ביקורתית ורפלקציה, כמפורט בחוזר המפמ"ר לשנה"ל תשפ"ד. במקצת משאלות ההבנה ייבדקו גם היבטים של ניסוח, מבע ותקינות.	
כתיבה	
√	• כתיבה הממוזגת בין שני טקסטים למטרת סקירה בהתאם לרכיבי המטלה
X	• כתיבת עמדה אישית מנומקת בהיקף מצומצם בזיקה לטקסטים
לשון: תקינות בשם המספר, באותיות השימוש ובמילות היחס	
√	• שימוש תקני בשם המספר: בצורה ובהתאם; הסוג: המספר המונה (היסודי) לרבות תאריכים, המספר הסודר, המספר הסתמי
√	• הגייה תקנית של אותיות השימוש (וכל"ב) בהצטרפותן לשם המספר
X	• שימוש תקני בשם המספר: שברים
X	• הגייה תקנית של אותיות השימוש (וכל"ב) בהצטרפותן לשמות העצם
X	• שימוש תקני במילות היחס

מועדי תשפ"ד, 2024
מעודכן לאוקטובר 2023

הנושאים שייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב'√'.
הנושאים שלא ייכללו בחומר הלימודים לבחינה מסומנים ב'X'.

לשון: מערכת הצורות	
√	• זיהוי חלקי הדיבור: שם עצם, שם תואר, פועל (כולל שם פועל); צורות הבינוני
√	• ניתוח, יצירה והטיה של פעלים לפי שורש, בניין, גוף, זמן או דרך בגזרות האלה: (1) שלמים (לרבות מרובעים), פ"ו, ל"י, ל"א, ע"ו, לרבות שורשים מורכבים ושורשים בעלי עיצורים גרוניים
√	• עמידה על הקשר בין צורות הפועל למשמעות ולשימוש בהן בטקסט וביחידות השיח
√	• המשמעויות העיקריות והברורות של הבניינים: פעיל וסביל; זיהוי הפעלים הסבילים ומטרת השימוש בהם בטקסטים וביחידות השיח. המרת צורות מפעיל לסביל ולהפך
√	• ניתוח, יצירה ומיון של שמות לפי שורש ומשקל בגזרות האלה: (1) שלמים (לרבות מרובעים), פ"ו, ל"י, ל"א, ע"ו, לרבות שורשים מורכבים ושורשים בעלי עיצורים גרוניים
√	• ניתוח, יצירה ומיון של שמות לפי דרכי התצורה האלה: שורש ומשקל, בסיס וצורן גזירה (תחילי וסופי), בסיס ובסיס (הלחם בסיסים והרכב בסיסים), ראשי תיבות (נוטריקון)
√	• הרחבת אוצר המילים באמצעות שאילה מלעז
√	• משמעויות המשקלים, לרבות שמות הפעולה
√	• הבחנה בין צורני נטייה לצורני גזירה ומשמעויות הצורנים
√	• שיקולי הדעת בחידושי מילים בלשון התקנית והתת-תקנית. יש לעמוד על משמעות התחדישים ועל שיקולי הדעת הדקדוקיים והסמנטיים.
√	• דיוקי הגייה בהקשר: בחירה בין שתי צורות <u>תקניות</u> בהקשר נתון כגון נוצרות / נוצרות; פנס / הפנס
X	• ניתוח, יצירה והטיה של פעלים לפי שורש, בניין, גוף, זמן או דרך בגזרות האלה: (2) פ"נ, פ"צ, פ"א, כפולים (ע"ע)
X	• ניתוח, יצירה ומיון של שמות לפי שורש ומשקל בגזרות האלה: (2) פ"נ, פ"צ, כפולים (ע"ע)
X	• דרכי היווצרות השורשים המרובעים, השורשים התנייניים והשורשים גזורי השם
X	• תיקוני הגייה: הבחנה בין מילה שהגייתה משובשת ובין מילה שהגייתה תקנית, כמפורט בחוזר המפמ"ר

(1) כמצוין בחוזר המפמ"ר: נבחנים לא יידרשו לציין את שמות הגזרות או למיין פעלים ושמות על פי גזרות.

(2) בבחינה עשויים להיכלל פעלים ושמות מן הגזרות שהושמטו, הנוטים על דרך השלמים.